

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z odwołania K. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Ł.
o podleganie obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu,
rentowym, chorobowemu i wypadkowemu oraz o podstawę wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 11 kwietnia 2019 r.,
skargi kasacyjnej K. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 15 grudnia 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od K. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Ł.
kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 listopada 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Ł. stwierdził, że J. S., jako zleceniobiorca u płatnika składek K. Sp. z o.o. w Ł., podlega ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 31 stycznia 2010 r. i określił z tego tytułu miesięczną podstawę wymiaru składek w kwocie 1.234, zł. W ocenie organu rentowego, zawarta umowa o dzieło nosi faktycznie cechy umowy zlecenia

i z tej racji podlega obowiązkowi składkowemu, bowiem jej przedmiotem było wykonanie określonych czynności, polegających na zapewnieniu bezpieczeństwa obiektu wskazanego przez zamawiającego.

Odwołanie od tej decyzji wniósł płatnik składek K. Sp. z o.o. w Ł., domagając się zmiany decyzji.

Wyrokiem z dnia 16 listopada 2016 r., sygn. akt VIII U [...], Sąd Okręgowy w Ł. oddalił odwołanie.

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 15 grudnia 2017 r., sygn. akt III AUa [...], oddalił apelację K. Sp. z o.o. w Ł. od powyższego wyroku Sądu Okręgowego.

K. Sp. z o.o. w Ł. zaskarżyła wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 15 grudnia 2017 r. skargą kasacyjną w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie prawa materialnego:

- 1) art. 353¹ k.c., przez jego niezastosowanie i błędne uznanie, że zasada swobody zawierania umów miała w niniejszej sprawie ograniczone zastosowanie;
- 2) art. 734 § 1 k.c., przez jego niewłaściwe zastosowanie w konsekwencji błędnego uznania, że zawarta przez K. Sp. z o.o. umowa miała charakter umowy zlecenia, a nie umowy o dzieło, a tym samym niezastosowanie art. 627 k.c.;
- 3) art. 2 Konstytucji stanowiącego zasadę demokratycznego państwa prawnego, przez naruszenie zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa;
- 4) art. 31 ust. 3 Konstytucji ustanawiającego zasadę proporcjonalności ograniczeń praw majątkowych jednostki;
- 5) art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 12 ust. 1 w związku z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, przez jego bezzasadne zastosowanie w niniejszej sprawie.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, skarżąca wniosła o:

- 1) uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] z dnia 15 grudnia 2017 r. w całości oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ł.

z dnia 16 listopada 2016 r., sygn. akt VIII U [...], oraz orzeczenie co do istoty sprawy, ewentualnie:

- 2) uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 grudnia 2017 r. w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu;
- 3) rozpoznanie skargi kasacyjnej na rozprawie;
- 4) zasądzenie na rzecz odwołującego się kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na „konieczność rozważenia przez Sąd istotnej kwestii, budzącej duże wątpliwości oraz rozbieżności zarówno w orzecznictwie jak i w doktrynie. Mianowicie konieczne jest rozważenie, czy oraz w jakim stopniu, sądy I oraz II instancji są uprawnione do pomijania w trakcie oceny okoliczności sprawy oraz zebranego materiału dowodowego, otoczenia zewnętrznego oraz warunków zawierania umów, w szczególności narzucania przez jednostki budżetowe, z przyczyn ekonomicznych, kształtu umowy”.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Ł. wniósł o wydanie postanowienia o nieprzyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie od skarżącej na rzecz organu rentowego kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje

potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2017 r., I UK 138/16, niepubl.).

Odnośnie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wskazać trzeba, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego oraz doktryny, istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się w tym, iż w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno zatem przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie – wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Z przedstawionego przez wnoszącego skargę istotnego zagadnienia prawnego musi jednak wynikać, jaki jest konkretny problem prawny, na czym polegają istotne wątpliwości (na przykład interpretacyjne). Sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, przez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147; z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883).

W tym kontekście należy podnieść, że sformułowane przez skarżącą kwestie nie stanowią skonkretyzowanego problemu prawnego o charakterze generalnym i abstrakcyjnym, którym mógłby zająć się Sąd Najwyższy. Przede wszystkim należy zauważyć, że skarżąca (także w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania) nie wskazuje przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie uregulowania prawnego (instytucji prawnej), której dotyczą podnoszone jego wątpliwości. W istocie rzeczy z uzasadnienia

wniosku wynika żądanie zaaprobowania praktyki zatrudniania osób na podstawie umów o dzieło z uwagi na uwarunkowania rynkowe (konkurencyjność zaoferowanej ceny za usługi) i ekonomiczne (opłacalność przedsięwzięcia), z pominięciem prawnej oceny zagadnienia (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego dnia 24 stycznia 2017 r. w sprawie I UK 138/16 (niepubl.) odmawiające przyjęcia do rozpoznania analogicznej skargi kasacyjnej K. Sp. z o.o. w Ł.).

Skarżąca nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania wniesionej przez nią skargi kasacyjnej przez Sąd Najwyższy, wobec czego należało postanowić jak w sentencji.